

РЕШЕНИЕ

№ 410

гр. София, 19.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-26, в публично заседание на двадесет и трети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Илиана Станкова

при участието на секретаря Виктория Цв. Каменова
като разгледа докладваното от Илиана Станкова Търговско дело № 20231100901391 по описа за 2023 година

Предявен е иск с правно основание чл. 125, ал. 3 ТЗ.

Ищецът Б. Й. Б. твърди, че с предизвестие, получено от управителя на ответното дружество „Е.“ ЕООД на 13.02.2023 г. е заявил желанието си да напусне дружеството като срокът на предизвестието е изтекъл на 13.05.2023 г. Сочи, че в негова полза е възникнало вземане за припадащата му се част от стойността на притежаваните от него дружествени дялове, която счита, че възлиза на 45 500,00 лева и моли ответникът да бъде осъден за заплащането й, ведно със законната лихва. Претендира разноски.

Ответникът „Е.“ ЕООД оспорва иска по основание и размер.

Съдът, като съобрази събраните доказателства, достигна до следните фактически и правни изводи:

Вземането за стойността на дружествения дял от имуществото на дружеството, притежаван от съдружника, чието участие е прекратено, се определя въз основа на балансовата стойност на активите на дружеството, от която се приспада балансовата стойност на пасивите му без собствения капитал, резервите и финансовия резултат, т.нар. чист актив, съгласно счетоводен баланс към края на месеца, през който е настъпило прекратяването. В този смисъл практиката на ВКС, постановена по реда на чл. 290 ГПК - Решение № 224/10.09.2010 г. по т. д. № 765/2008 г. по описа на ВКС, II т.о., Решение № 100/07.02.2013 г. по т.д. № 665/2011 г. по описа на ВКС, I т.о.

С молба, получена от ответника на 13.02.2023 г., Б. Й. Б. е заявил желанието си за прекратяване на участието си в дружеството. Правната промяна при упражняване на потестативното право, предвидено в чл. 125, ал.

2 ТЗ, настъпва с изтичане срока на предизвестieto, който в настоящия случай е изтекъл на 13.05.2023 г. Установява се от вписванията в търговския регистър, че Б. Й. Б. е притежавал 50 дружествени дяла от капитала на „Е.“ ЕООД, представляващи половината от дружествените дялове от общо 100.

Доколкото в указания срок ответникът не представя изготвен от него междинен баланс към края на 31.05.2023 г. следва да бъде взет предвид изготвения според заключението на приетата и неоспорена съдебно-счетоводна експертиза. От същата се установява, че стойността на чистия актив на ответното дружество към 31.05.2023 г. възлиза на сумата от 91 000,00 лева, респ. равностойността на дружествения дял притежаван от ищеца е в размер на 45 500,00 лева.

Предвид изложеното предявеният иск следва да бъде уважен изцяло.

По разноските:

Съобразно изхода от делото ответникът следва да заплати на ищеца сторените от него разноски в размер на 2320,00 лева, както и на адв. С. А. на основание чл. 38, ал.2 ЗАдв адвокатско възнаграждение.

Относно размера на дължимото адвокатско възнаграждение.

С Решение от 25.01.2024 г. по дело С-438/22 на СЕС по преюдициално запитване е прието, че: „1) Член 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че ако установи, че наредба, която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придаден задължителен характер с национална правна уредба, противоречи на посочения член 101, параграф 1, националният съд е длъжен да откаже да приложи тази национална правна уредба по отношение на страната, осъдена да заплати съдебните разноски за адвокатско възнаграждение, включително когато тази страна не е подписала никакъв договор за адвокатски услуги и адвокатско възнаграждение. 2) Член 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че национална правна уредба, съгласно която, от една страна, адвокатът и неговият клиент не могат да договорят възнаграждение в размер по-нисък от минималния, определен с наредба, приета от съсловна организация на адвокатите като Висшия адвокатски съвет, и от друга страна, съдът няма право да присъди разноски за възнаграждение в размер по-нисък от минималния, трябва да се счита за ограничение на конкуренцията „с оглед на целта“ по смисъла на тази разпоредба. При наличието на такова ограничение не е възможно позоваване на легитимните цели, които се твърди, че посочената национална правна уредба преследва, за да не се приложи към разглежданото поведение установената в член 101, параграф 1 ДФЕС забрана на ограничаващите конкуренцията споразумения и практики. 3) Член 101, параграф 2 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че ако установи, че наредба, която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придаден задължителен характер с национална правна уредба, нарушава забраната по член 101, параграф 1 ДФЕС, националният съд е длъжен да откаже да приложи тази национална правна уредба, включително когато предвидените в тази наредба минимални размери отразяват реалните пазарни цени на адвокатските услуги.“

Даденото в решението на СЕС тълкуване на чл. 101, §1 ДФЕС има задължителен характер за националните съдилища, поради което следва да се направи преценка дали нормата на чл.38, ал.2 ЗА, която препраща към

Наредба № 1/2004 г. и задължава съда да определи адвокатско възнаграждение в размер не по-нисък от предвидения в нея, в случаите, когато адвокатът е осъществил безплатно адвокатска помощ на материално затруднено лице, е съответна на правото на ЕС.

Според чл. 38, ал.1 ЗАДв адвокатът може да оказва безплатно адвокатска помощ и съдействие на лица, които имат право на издръжка, на материално затруднени лица и на роднини, близки или на друг юрист, като според ал. 2 ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноски, адвокатът има право на адвокатско възнаграждение, което се определя от съда в размер не по-нисък от предвидения в наредбата по чл. 36, ал. 2 и осъжда другата страна да го заплати. Според чл. 36, ал. 2 ЗАДв размерът на адвокатското възнаграждение се определя в договор между адвоката или адвоката от Европейския съюз и клиента. Този размер трябва да бъде справедлив и обоснован и не може да бъде по-нисък от предвидения за съответния вид работа в наредба, приета от Висшия адвокатски съвет.

Наред с този режим за определяне на размера за възнаграждението на адвокат, предоставил безплатно адвокатски услуги на материално затруднени лица, поралелно във вътрешно-правната ни уредба е налице и този по реда на Закона за правната помощ. Целта на този закон е да се осигури достъп до правосъдие чрез осигуряване и предоставяне на ефективна правна помощ на лица, чийто икономически и социален статус не им позволява достъп до юридически услуги - чл.3 във връзка с чл.22 и чл.23 ЗПП. Възмездяването на правната помощ, предоставена по този закон се извършва по наредба, приета от Министерски съвет.

При анализ на размерите на адвокатските възнаграждения, в т.ч. и предвидените им минимални размери, предвидени в Наредба № 1/ 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, приета от Висшия адвокатски съвет и тези, предвидени в Наредбата за заплащане на правната помощ, приета от Министерски съвет, се установява, че размерите на адвокатските възнаграждения за един и същи вид работа, предвидени в Наредбата за заплащане на правната помощ са значително в по-нисък размер от тези в наредбата, приета на основание чл. 36, ал. 2 ЗАДв.

Както е прието в Определение № 50015/16.02.2024 г. по т.д. № 1908/2022 г. на ВКС, ТК, I-во отделение, което настоящият състав напълно споделя „... налице е непропорционалност при заплащане на оказвана адвокатска помощ на материално затруднени лица, като са създадени два режима, преследващи идентични цели, но постигащи различни крайни резултати в разрез с принципите на конкурентност. Несъответствието се изразява в това, че са създадени облекчени условия за осъществяване на безплатно процесуално представителство за материално затруднени лица по ЗА (без преценка от съда на икономическото им състояние), като въпреки това насрещната страна е задължена да възмезди правната защита в по-висок размер от този по НЗПП и то такъв, който е приет от съсловната организация на адвокатите и е обвързващ за съда. В този смисъл социалната помощ се прехвърля изцяло в тежест на насрещната страна ...“ „Въведеното с чл.38, ал.2 ЗА правило, че съдът присъжда възнаграждение в определения от Висшия адвокатски съвет размер, който е значително по-висок от приложимите размери в аналогични случаи, без възможност на съда да прецени вида, количеството и сложността на извършената работа, създава изкуствени икономически бариери при защитата на правата и интересите на

участниците в гражданския процес и представлява нарушение на конкуренцията по смисъла на член 101, параграф 1 ДФЕС, в какъвто смисъл е даденото тълкуване в решението по дело C-438/22 на СЕС.“

Съдът намира, че при определяне на адвокатското възнаграждение по реда на чл. 38, ал. 2 ЗА, не следва да се прилагат правилата на Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатски възнаграждения, тъй като това не е в съответствие с правото на ЕС. Възнаграждението с оглед установените в закона принципи за съразмерност и пропорционалност следва да бъде определено при съобразяване на характера на правния спор, материалния интерес, видът и количеството на извършената работа, фактическата и правна сложност на делото.

Настоящият правен спор не се характеризира с фактическа и правна сложност. Ответникът не е депозирал отговор в срок, като преди първото о.с.з. само формално е оспорил иска и делото е приключило с провеждане на две открити съдебни заседания и приемане на една счетоводна експертиза. При съобразяване на тези обстоятелства, както и цената на иска, съдът намира, че възнаграждението дължимо от ответника на адв. С. А. следва да бъде определено в размер на 3 000,00 лева.

РЕШИ:

ОСЪЖДА „Е.“ ЕООД, ЕИК *****, да заплати на Б. Й. Б., ЕГН *****, основание чл. 125, ал. 3 1 ТЗ за сумата от 45 500,00 лв., представляваща стойността на дружествения дял на Б., дължима поради прекратяване на членственото му правоотношение с „Е.“ ЕООД, ведно със законната лихва от 26.07.2023 г. до погасяването, както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от 2320,00 лв. разноски.

ОСЪЖДА „Е.“ ЕООД, ЕИК ***** да заплати на основание чл. 38, ал.2 ЗАдв на адв. С. А. сумата от 3 000 лв. адвокатско възнаграждение.

Решението може да бъде обжалвано пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчване на препис.

Съдия при Софийски градски съд: _____